

Regeringens proposition

1981/82: 101

med förslag om tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82;

beslutad den 22 december 1981.

Regeringen förelägger riksdagen vad som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll för den åtgärd och det ändamål som framgår av föredragandenas hemställan.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås utgifter m. m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för innevarande budgetår.

De anslag som begärs uppgår till ca 122,9 milj. kr. De största anslagen föreslås gå till posthus m. m. samt till anläggningar för radioaktivt avfall i Studsvik m. m.

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Tillander, Ahrland, Molin

Föredragande: statsråden Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Wirtén, Petri, Elmstedt, Ahrland, Molin

Proposition med förslag om tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82

Statsråden föredrar förslag till riksdagen i frågor angående anslag m. m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82. Anförandena redovisas i underprotokollen för resp. departement.

Statsrådet Wirtén anför: De anslag som riksmötet har anvisat sedan statsbudgeten för budgetåret 1981/82 fastställdes har uppförts på tilläggsbudget I (prop. 1981/82: 25).

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att besluta om anslag m. m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 i enlighet med de förslag som föredragandena har lagt fram.

Regeringen ansluter sig till föredragandenas överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredragandena har anfört för den åtgärd eller det ändamål som föredragandena har hemställt om.

Regeringen förordnar att de anföranden som redovisas i underprotokollen och en sammanställning över de anslag som regeringen begär skall bifogas propositionen som bilagor 1–9.

Bilaga I.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Petri

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser justitiedepartementets verksamhetsområde

ANDRA HUVUDTITELN

H. Diverse

H 4. Stöd till politiska partier. Riksdagen har efter förslag i budgetpropositionen till Stöd till politiska partier för budgetåret 1981/82 anvisat ett förslagsanslag av 69,1 milj. kr. Medlen fördelas enligt lagen (1972:625, ändrad senast 1977:1155) om statligt stöd till politiska partier.

Det statliga stödet utgår dels som partistöd, dels som kanslistöd för ett år i taget räknat fr. o. m. den 15 oktober. Partistödet utgår som mandatbidrag. Varje mandatbidrag utgör f. n. 150 000 kr. Kanslistödet, som i princip är avsett endast för partier som är företrädde i riksdagen, utgår som grundstöd och tilläggsstöd. Helt grundstöd utgör f. n. 2 630 000 kr. och tilläggsstödet 7 350 kr. för varje vunnet riksdagsmandat, om partiet är företrätt i regeringen, och annars 11 000 kr. för varje mandat. Samtliga belopp höjdes till sin nuvarande nivå genom ett riksdagsbeslut år 1977 (prop. 1977/78: 25, KU 1977/78: 22, rskr 1977/78: 79). Beloppen hade tidigare höjts år 1975. Dessförinnan hade partistödet och den del av kanslistödet om utgörs av grundstöd varit oförändrade sedan år 1972.

Det är viktigt för demokratin att de politiska partierna har tillräckliga resurser för sin opinionsbildande verksamhet. Avsikten med det statliga partistödet är att garantera detta. Vid partistödslagens tillkomst år 1972 förutsattes att stödet skulle omprövas med hänsyn till penningvärdeförändringen med kortare intervaller än som dittills hade varit fallet (prop. 1972: 126 s. 48–49). Mot denna bakgrund förordar jag att stödet nu räknas upp så att partierna får viss kompensation för de kostnadsökningar som har inträffat sedan den senaste uppräkningsår 1977. Jag förordar uppräknings med omkring 15% fr. o. m. den 15 oktober 1981.

Ett förslag till den lagändring som behövs bör fogas till protokollet i detta ärende som *underbilaga 1.1*.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. anta ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1972: 625) om statligt stöd till politiska partier,
2. till *Stöd till politiska partier* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 10 400 000 kr.

Underbilaga 1.1

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier

Härigenom föreskrivs att 2, 6 och 8 §§ lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Partistöd utgår som mandatbidrag. Varje mandatbidrag utgör 150 000 kronor.

Partistöd utgår som mandatbidrag. Varje mandatbidrag utgör 173 000 kronor.

6 §²

Parti som vid val till riksdagen fått minst 4 procent av rösterna i hela landet erhåller för varje år för vilket valet gäller ett helt grundstöd. Helt grundstöd utgör 2 630 000 kronor.

Parti som vid val till riksdagen fått minst 4 procent av rösterna i hela landet erhåller för varje år för vilket valet gäller ett helt grundstöd. Helt grundstöd utgör 3 025 000 kronor.

8 §³

Parti som avses i 6 eller 7 § erhåller utöver grundstödet tilläggsstöd för varje år för vilket valet gäller med 7 350 kronor för varje vunnet mandat, om partiet är företrätt i regeringen, och annars med 11 000 kronor för varje vunnet mandat.

Parti som avses i 6 eller 7 § erhåller utöver grundstödet tilläggsstöd för varje år för vilket valet gäller med 8 450 kronor för varje vunnet mandat, om partiet är företrätt i regeringen, och annars med 12 650 kronor för varje vunnet mandat.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. De nya bestämmelserna tillämpas dock för tid från och med den 15 oktober 1981. Ansökningar som har getts in före ikraftträdandet och som avser stöd för det år som räknas från och med nyssnämnda dag skall anses avse stöd med belopp som följer av bestämmelserna i den nya lydelsen.

¹ Senaste lydelse 1977: 1155.

² Senaste lydelse 1977: 1155.

³ Senaste lydelse 1977: 1155.

*1 Riksdagen 1981/82. I saml. Nr 101

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Ahrland

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser socialdepartementets verksamhetsområde

FEMTE HUVUDTITELN

G. Undervisningssjukhus m. m.

G 9. Bidrag till kommunala undervisningssjukhus. Under denna rubrik har i statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisats ett förslagsanslag av 835 milj. kr.

Från anslaget utgår även ersättningar för kostnader för byggnadsarbeten inom sådana lokaler i sjukhusbyggnader som enligt särskilda avtal har upplåtits för statlig verksamhet. Detta gäller bl. a. lokaler för odontologisk verksamhet i Umeå.

Lokalerna för den odontologiska utbildnings- och forskningsverksamheten vid universitetet i Umeå samt för tandvården i anslutning till denna verksamhet ligger inom området för regionsjukhuset i Umeå i en sjukhusbyggnad (byggnad I A). Vissa lokaler för barntandvård m. m. ligger emellertid i Umeå centrum, men denna verksamhet avses bli flyttad till nya lokaler på sjukhusområdet.

Antalet antagningsplatser till tandläkarutbildningen i Umeå har fr. o. m. höstterminen 1981 ökat från 60 till 80 per år. Planeringen av lokalerna för den ökade tandläkarutbildningen i Umeå skall enligt riksdagens beslut bygga på att en ytterligare ökning av antalet nybörjarplatser med 20 till 100 per år skall kunna genomföras senare (prop. 1979/80: 148, UbU 1979/80: 35, rskr 1979/80: 388 och prop. 1980/81: 100 bil. 12, UbU 1980/81: 29, rskr 1980/81: 354).

Behovet av lokaler för barntandvården m. m. och för den utökade tandläkarutbildningen kan tillgodoses om en nybyggnad (I D) uppförs i anslutning till den befintliga byggnaden (I A). Vidare kan vissa arbetsmiljöbrister i nuvarande lokaler avhjälpas om nybyggnaden kommer till stånd.

En överenskommelse har tidigare träffats mellan staten och Västerbotens läns landstingskommun om den fortsatta lokalplaneringen för tandlä-

karutbildningen i Umeå, m. m. Den har redovisats för riksdagen i prop. 1979/80: 148 om behov och utbildning av tandvårdspersonal, m. m. Enligt överenskommelsen skall bl. a. nybyggnaden (I D) uppföras.

En överenskommelse om den fortsatta projekteringen av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå, m. m., som har träffats med landstingskommunen den 3 april 1981, har godkänts av regeringen den 25 juni 1981.

Systemhandlingar för nybyggnaden föreligger nu och schaktningsarbeten avses bli påbörjade i början av år 1982. Byggnaden skall omfatta 17 378 m² bruttoarea. Kostnaden beräknas bli 85 milj. kr. i prisläget den 1 januari 1981.

Drygt 60% av lokalerna i nybyggnaden skall disponeras av de statliga odontologiska verksamheterna. Vidare kommer närmare 30% att utgöras av sådana lokaler vid undervisnings- och regionsjukhuset, för vilka statlig investeringsersättning enligt de s. k. läkarutbildningsavtalen i regel utgår med 25%, under förutsättning att lokalerna anordnas i samband med en om- eller tillbyggnad. I övrigt skall nybyggnaden inrymma lokaler för landstingskommunens folk tandvård m. m.

Statens förhandlingsnämnd har för regeringens prövning överlämnat en överenskommelse om ny- och ombyggnad av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå, som intagits i ett protokoll fört vid förhandlingar den 15 oktober 1981 mellan nämnden och företrädare för Västerbottens läns landstingskommun. Enligt överenskommelsen skall nybyggnaden I D utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vissa reviderade systemritningar. Arbetet skall bedrivas så att behovet tillgodoses av lokaler för den hittillsvarande ökningen till 80 antagningsplatser per år, och så att en ytterligare ökning till 100 antagningsplatser per år skall kunna genomföras i enlighet med riksdagens beslut. Statlig investeringsersättning skall utgå med 68 procent av landstingskommunens kostnader för projektering och utförande av nybyggnaden.

Överenskommelsen innehåller också att staten t. v. skall a conto betala ut investeringsersättning med 50% av landstingskommunens kostnader för projekteringen av en ombyggnad av den befintliga byggnaden I A. Ombyggnaden bedöms kosta 15–25 milj. kr. Parterna skall fortsätta förhandlingarna om kostnadsfördelningen när närmare underlag arbetats ut.

Västerbottens läns landstingskommun skall enligt överenskommelsen svara för den konstnärliga utsmyckningen av lokalerna i samråd med universitetet i Umeå och nämnden för undervisningssjukhusens utbyggnad.

Föredraganden

Det är viktigt att den planerade ny- och ombyggnaden av lokalerna för den odontologiska utbildningen och forskningen vid universitetet i Umeå m. m. inte försenas. Byggnadsarbetena är nödvändiga för den ökning av antalet nybörjarplatser till tandläkarutbildningen i Umeå från 60 till 80 per

år, som redan har skett. De utgör också en förutsättning för att riksdagens beslut om ytterligare en ökning till 100 antagningsplatser per år skall kunna genomföras. T. v. kommer endast 80 platser att disponeras. Det bör därför övervägas hur de lokaler som t. v. inte kommer att utnyttjas för tandläkarutbildning kan disponeras för andra ändamål.

Överenskommelsen mellan staten och Västerbottens läns landstingskommun om ny- och ombyggnad av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå anser jag vara godtagbar. Jag har i denna fråga samrått med chefen för utbildningsdepartementet. Regeringen bör utverka riksdagens bemyndigande att ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av överenskommelsen.

Ersättningarna till landstingskommunen betalas ut från förslagsanslaget Bidrag till kommunala undervisningssjukhus. Vissa medel har beräknats för ändamålet för innevarande budgetår (prop. 1980/81:95, SoU 1980/81:27, rskr 1980/81:278).

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

bemyndiga regeringen att ikläda staten de ekonomiska förpliktelser, som följer av en överenskommelse mellan staten och Västerbottens läns landstingskommun om ny- och ombyggnad av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå.

Utdrag
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Elmstedt

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde

SJÄTTE HUVUDTITELN

E. Sjöfart

Enligt expeditionskungörelsen (1964:618, omtryckt 1976:383, ändrad senast 1981:1034) utgår under rubriken Sjöfart bl. a. avgifter för tillstånd att bedriva kust- eller insjöfart med utländska fartyg, behörighetsbevis för befäl enligt sjöbefälskungörelsen (1960:487) (kungörelsen upphävd 1980:465) och dispenser från behörighetsfordringarna enligt kungörelsen, bevis om behörighet enligt förordningen (1980:465) om behörigheter för sjöpersonal (ändrad senast 1981:973), dock inte bevis om sådan grundbehörighet där behörighetsvillkoren utgörs av endast praktik, samt dispenser från bestämmelserna i förordningen samt dispenser för viss personal med stöd av 6 kap. förordningen (1965:908) om säkerheten på fartyg (omtryckt 1978:346, ändrad senast 1981:319) att utöva viss befattning eller att fullgöra funktion för vilken specialbehörighet fordras. Avgifterna tas ut av sjöfartsverket.

Sjöfartsverket har i skrivelse till regeringen hemställt att verket får bemyndigande att fastställa avgifter för ifrågavarande expeditioner. Verket har härvid anfört bl. a. följande. Kostnaderna för utfärdande av tillstånd till kust- eller insjöfart belastar det avgiftsfinansierade delprogrammet Färledsverksamhet exkl. isbrytning medan kostnaderna för utfärdande av behörighetsbevis och dispenser från behörighetsfordringar belastar det avgiftsfinansierade programmet Fartygsverksamhet. För bägge programmen gäller riktlinjen att verksamheten skall bedrivas med i princip full kostnadstäckning som mål. Verket anser därför att nuvarande expeditionavgifter bör inordnas i systemet med kostnadstäckande avgifter vilka direkt kan tillgodoräknas verket.

Enligt min uppfattning talar starka skäl för att det nuvarande systemet

med expeditiönsavgifter ersätts med ett system med särskilda avgifter som i princip skall täcka kostnaderna för handläggningen. Riksdagens bemyndigande att meddela föreskrifter i ämnet bör därför inhämtas. Bemyndigandet kan lämpligen få formen av komplettering av *dels* lagen (1975: 88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer (omtryckt 1978: 233, ändrad senast 1981: 705), *dels* lagen (1965: 719) om säkerheten på fartyg (omtryckt 1978: 109, ändrad senast 1981: 18).

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom kommunikationsdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i lagen (1975: 88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer och förslag till lag om ändring i lagen (1965: 719) om säkerheten på fartyg. Med hänsyn till frågans beskaffenhet är det enligt min mening inte motiverat att inhämta lagrådets yttrande över lagförslagen. Lagförslagen framgår av *underbilaga 3.1 och 3.2*.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta inom kommunikationsdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1975: 88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer,
2. lag om ändring i lagen (1965: 719) om säkerheten på fartyg.

G. Postväsende

[1] **G 1. Posthus m. m.** Under denna rubrik har i statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisats ett reservationsanslag på 222,6 milj. kr. Vid budgetårets ingång fanns en behållning på 6,7 milj. kr. under anslaget.

I en framställning den 14 september 1981 till regeringen har postverket hemställt att det för budgetåret 1981/82 anvisas ett tilläggsanslag för Posthus m. m. på 83 milj. kr. för ökade kostnader för postterminalbygget Stockholm—Tomtebodan. Den tidigare för riksdagen (prop. 1980/81:100) redovisade totalkostnaden för bygget, 454 milj. kr., beräknas nu av byggnadsstyrelsen till 565 milj. kr. Som skäl för kostnadsökningen anger postverket bl.a. höjningen av den allmänna prisnivån och en i Stockholmsområdet överhettad byggmarknad.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Posthus m. m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 83 000 000 kr.

[2] **Ändring av bemyndigandet för postverket att lämna statlig kreditgaranti.** Efter medgivande av riksdagen (prop. 1977/78:125 bil. 5, TU 1977/78: 23, rskr 1977/78: 292) bemyndigade regeringen den 25 maj 1978 postverket att dels t. v. utställa statlig garanti intill ett belopp av 30 milj. kr. för lån i

PKbanken avseende anskaffning av motorfordon att användas vid lantbrevbäring, dels att fortsätta biträda accord eller på annat sätt efterge statens rätt på grund av fordran som uppkommer i anledning av angivna garantiåtaganden.

I skrivelse den 29 september 1981 till regeringen har postverket hemställt om bemyndigande att utställa statlig kreditgaranti intill ett sammanlagt belopp av 40 milj. kr. för lån i PKbanken avseende anskaffning av motorfordon, avsedda för lantbrevbäring. Postverket föreslår att eventuellt uppkommande förluster för verket på grund av garantin skall täckas av postverkets driftmedel.

Antalet lån med statlig kreditgaranti till lantbrevbärare uppgick den 30 juni 1981 till 1 393 och det utestående lånesaldot till 28,2 milj. kr. jämfört med 1 342 lån och ett utestående lånesaldo på 26 milj. kr. den 31 december 1980.

Den största orsaken till att det utestående lånesaldot har nått sin nuvarande höjd är den snabba prisökningen på bilar. En annan bidragande orsak är ökningen av antalet lån.

Postverket har i begränsad omfattning börjat inköpa tjänstebilar. F. n. finns ca 300 tjänstebilar i drift. Postverket gör ändå den bedömningen att det nuvarande systemet med egna bilar finansierade med statlig kreditgaranti för lån åt lantbrevbärare för inköp av motorfordon kommer att vara kvar som det klart dominerande systemet.

Då erfarenheterna av systemet med den statliga garantin är mycket goda och förlusterna hittills varit mycket små förordar jag att den nuvarande beloppsgränsen bl. a. med hänsyn till prisökningen på bilar höjs till 40 milj. kr.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

1. medge att statlig garanti t. v. får beviljas intill ett belopp av 40 000 000 kr. för lån i PKbanken avseende anskaffning av motorfordon, avsedda för lantbrevbäring.
2. eventuellt uppkommande förluster för postverket på grund av garantin skall täckas av postverkets driftmedel.

*Underbilaga 3.1***Förslag till****Lag om ändring i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer;**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer¹ skall ha nedan angivna lydelse.

1 §²

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter som avses i 8 kap. 3 eller 5 § regeringsformen, om föreskrifterna gäller

1. befordran i spårbunden trafik som är avsedd för allmänheten,
2. sådan befordran i vägtrafik som ombesörjes av järnvägsföretag till komplettering av eller som ersättning för järnvägsbefordran som avses under 1,
3. säkerheten i spårbunden trafik eller ordningens upprätthållande i samband med sådan trafik,
4. postbefordran eller telekommunikationer,
5. rätt att driva sjöfart inom Sveriges sjöterritorium med utländskt fartyg,
6. trafikregler eller säkerhetsanordningar för sjötrafiken inom Sveriges sjöterritorium eller för sjötrafiken med svenska fartyg, sjöflygplan och svävare utanför Sveriges sjöterritorium,
7. skeppsmätning,
8. trafik på väg eller i terräng,
9. fordons beskaffenhet och utrustning,
10. registrering eller annan kontroll av fordon.

Nuvarande lydelse

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifter för granskning eller kontroll enligt bestämmelse som avses i första stycket 3, 9 eller 10. Regeringen bemyndigas också att besluta föreskrifter om avgifter för farledsverksamheten samt om avgifter för skeppsmätning.

Föreslagen lydelse

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifter för granskning eller kontroll enligt bestämmelse som avses i första stycket 3, 9 eller 10. Regeringen bemyndigas också att besluta föreskrifter om avgifter för farledsverksamheten samt om avgifter för skeppsmätning och avgifter för tillstånd enligt första stycket 5.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1982.

¹ Lagen omtryckt 1978:233

² Senaste lydelse 1981:705

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg;

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 4 § lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.
4 §

Regeringen bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som regleras i denna lag. Regeringen får även meddela föreskrifter om behörighet att föra fartyg eller ha befattning på fartyg.

Regeringen bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som regleras i denna lag. Regeringen får även meddela föreskrifter om behörighet att föra fartyg eller ha befattning på fartyg samt om avgifter till staten för utfärdande av behörighetsbevis och för andra beslut som avser rätt att föra eller tjänstgöra på fartyg.

Regeringen får överlåta åt förvaltningsmyndighet att meddela föreskrifter som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1982.

¹ Lagen omtryckt 1978: 109.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Wikström

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser utbildningsdepartementets verksamhetsområde

NIONDE HUVUDTITELN

[1] E 45. Kiruna geofysiska institut. För verksamheten vid Kiruna geofysiska institut anvisas årligen ett reservationsanslag avsett att täcka institutets samtliga kostnader. Beräkningen av anslagets storlek vad avser hyreskostnader sker med utgångspunkt i en prognos utarbetad av byggnadsstyrelsen som redovisas i styrelsens anslagsframställning. Byggnadsstyrelsen debiterar dock den verkliga kostnaden som slutligt beräknas vid budgetårets utgång. För budgetåret 1980/81 överskrider den verkliga lokalkostnaden vid institutet den under anslaget beräknade med 98 000 kr.

Med stöd av riksdagens bemyndigande att, om arbetsmarknadsrådet så kräver, besluta om vissa utgifter för finansiering av bl. a. tidigareläggning av statliga investeringar som normalt finansieras med anslag på statsbudgeten (prop. 1979/80: 150, FiU 1979/80: 40, rskr 1979/80: 421) har regeringen den 16 november 1980 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra om- och tillbyggnad för Kiruna geofysiska institut. Utgifter motsvarande högst 8,1 milj. kr. i prisläget den 1 april 1980 för ändamålet får bestridas från reservationsanslaget H 1. Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Byggnadsprojektet är nu färdigställt. De ökade lokalkostnader som uppstår har genom tidigareläggning av projektet ej beräknats under anslaget. För budgetåret 1981/82 uppgår denna ökning till 796 000 kr. Vidare uppgår inte tidigare angivna lokalkostnader vid det under institutet hörande jonosfärlaboratoriet i Lycksele under budgetåret till 136 000 kr.

Som ett led i ersättning och anpassning av telefonväxlar inom högskoleområdet har institutet fr. o. m. den 1 augusti 1981 fått en större telefonväxel installerad. Den ökade abonnemangskostnaden innevarande budgetår uppgår till 24 000 kr.

Föredraganden

För de lokal- och telefonkostnader som bl. a. föränleds av om- och tillbyggnaden vid institutet samt installation av ny telefonväxel beräknar jag ytterligare 1 054 000 kr. under institutets anslag.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Kiruna geofysiska institut* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 1 054 000 kr.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22**Föredragande:** statsrådet Dahlgren**Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser jordbruksdepartementets verksamhetsområde**

TIONDE HUVUDTITELN

A. Jordbruksdepartementet m. m.

[1] **A 3. Kommittéer m. m.** Under denna rubrik har på statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisats ett reservationsanslag av 16,8 milj. kr. Medlen beräknas inte täcka kostnaderna för den utrednings- och undersökningsverksamhet som bekostas från anslaget under budgetåret 1981/82. Jag räknar med ett ytterligare medelsbehov av 5 milj. kr. Jag har därvid även beräknat medel för bl. a. förberedande verksamhet inför den internationella konferens om försurningsproblemen som skall äga rum i Stockholm sommaren 1982.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Kommittéer m. m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

B. Jordbrukets rationalisering m. m.

[2] **B 3. Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.** Regeringen beslutade den 12 februari 1981 om ändring i kungörelsen (1973: 334) om hälso- och miljöfarliga varor (ändrad 1981: 200). Beslutet innebar en skärpning av de krav som ställs på flygförare som sprider bekämpningsmedel från luften. Enligt de nya bestämmelserna får spridning av bekämpningsmedel från luften endast utföras av flygförare som har godkänts av lantbruksstyrelsen. Vidare får en flygförare godkännas endast om han har genomgått en särskilt anordnad utbildning och därvid visat att han har erforderliga kunskaper om och färdighet i sådan spridning. Närmare föreskrifter om utbildningen meddelas av lantbruksstyrelsen efter samråd med

produktkontrollnämnden och luftfartsverket. Utgifterna för utbildningen bestrids för innevarande budgetår från förevarande anslag. Lantbruksstyrelsen har beräknat att kostnaderna per elev uppgår till ca 2000 kr.

Jag anser i likhet med vad lantbruksstyrelsen förordat att kostnaderna för ifrågakvarande utbildning skall betalas av den som genomgår utbildningen. Avgifter som i princip täcker kostnaderna bör således kunna tas ut. F. n. saknas ett bemyndigande för att meddela nödvändiga föreskrifter om avgiftsuttag.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att bemyndiga regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att besluta föreskrifter om avgifter för att täcka kostnaderna för utbildning av flygförare som sprider bekämpningsmedel från luften.

D. Skogsbruk

[3] **D 2. Skogsvårdsstyrelserna.** Under anslaget har tagits upp ett formellt belopp av 1000 kr. till skogsvårdsstyrelsernas uppdragsverksamhet exkl. frö- och plantverksamheten. För att täcka tillfälliga behov av likvida medel i driften av dessa båda verksamheter får skogsstyrelsen disponera en rörlig kredit av 15 milj. kr. i riksgäldskontoret. Medgivande härom lämnades av riksdagen i anslutning till beslut om förstatligande av skogsvårdsstyrelserna (prop. 1980/81: 136, JoU 1980/81: 25, rskr 1980/81: 295).

Merparten av verksamheten bedrivs f. n. i form av beredskapsarbeten.

Under den korta tid som skogsvårdsstyrelserna har varit statliga myndigheter har det visat sig att behovet av likvida medel vissa månader har varit väsentligt större än beräknat. Jag avser att under våren göra en förnyad bedömning grundad på en närmare analys av bakgrunden. Härvid förutsätter jag även att likviditetsplaneringen i verksamheten fortlöpande ses över i syfte att minimera behovet av rörlig kredit. I avvaktan på att ett sådant underlag framkommer föreslår jag att ramen för rörlig kredit tillfälligt höjs till 25 milj. kr. t. o. m. den 30 juni 1982.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att medge att skogsstyrelsen får disponera en rörlig kredit av 25 000 000 kr. i riksgäldskontoret.

Bilaga 6

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Molin

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser handelsdepartementets verksamhetsområde

ELFTE HUVUDTITELN

B. Främjande av utrikeshandeln m. m.

B 2. Exportkreditnämnden, täckande av vissa förluster. Under denna rubrik har på statsbudgeten för innevarande budgetår till Exportkreditnämndens (EKN) förfogande ställts en rörlig kredit i riksgäldskontoret på 800 milj. kr. att vid behov användas för utbetalning av ersättningar för förluster från garantiverksamheten, enligt de riktlinjer jag tidigare förordat.

Beräkningen av kreditbehovet har skett på grundval av bedömningar om utbetalningar avseende kända eller mycket sannolika skadefall. Konsolideringen av Polens skulder gör det nödvändigt för EKN att utnyttja den rörliga krediten under innevarande budgetår med uppskattningsvis omkring 700 milj. kr.

I framställning den 9 oktober 1981 har EKN hemställt att regeringen på tilläggsbudget II för budgetåret 1981/82 till riksdagen föreslår att den rörliga krediten höjs med 400 milj. kr. med hänvisning till det förutsedda anspråktagandet för fordringarna på Polen.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Exportkreditnämnden, täckande av vissa förluster* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 godkänna att den rörliga kredit i riksgäldskontoret, som ställts till Exportkreditnämndens förfogande, uppgår till 1 200 000 000 kr.

BOSTADSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Friggebo

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser bostadsdepartementets verksamhetsområde

TRETTONDE HUVUDTITELN

B. Bostadsförsörjning m. m..

[1] **B 12. Upprustningsbidrag m. m. till allmänna samlingslokaler.** Under denna rubrik har i statsbudgeten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 12 milj. kr.

Från anslaget betalas ut upprustningsbidrag enligt bestämmelserna i kungörelsen (1973: 400) om statligt stöd till allmänna samlingslokaler (omtryckt 1976: 794, ändrad senast 1980: 336).

I skrivelse den 15 oktober 1981 till regeringen har bostadsstyrelsen anmält att styrelsen t. o. m. den 14 oktober 1981 redan har betalat ut ca 8,9 milj. kr. från anslaget. Med ledning av uppgifter från riksorganisationerna på samlingslokalområdet om beräknad tidpunkt för slutliga bidragsansökningar bedömer styrelsen att utbetalningar om ytterligare 8–9 milj. kr. kommer att bli aktuella under innevarande budgetår. Styrelsen föreslår därför att det för budgetåret 1981/82 anvisas ytterligare 6 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Föredraganden

Det är angeläget att medel anvisas i en sådan takt att utbetalningen av beviljade bidrag till ändamålet inte onödigtvis försenas. Därigenom undviks störningar i verksamheten och höga kreditivkostnader. Jag biträder därför bostadsstyrelsens förslag.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Upprustningsbidrag m. m. till allmänna samlingslokaler* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kr.

INDUSTRIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-12-22

Föredragande: statsrådet Åsling

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 såvitt avser industridepartementets verksamhetsområde

FJORTONDE HUVUDTITELN

B. Industri m. m.

[1] **B 23. Bidrag för utrustning till Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling.** Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i statsbudgeten för budgetåret 1981/82.

Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling (SIFU) bildades den 10 juli 1980 och övertog per den 1 juli 1981 den verksamhet med fortbildning m. m. som tidigare bedrevs inom statens industriverks enhet för företagsutveckling (prop. 1979/80: 88, NU 1979/80: 41, rskr 1979/80: 274). Innevarande budgetår utgår ett statsbidrag för att delvis täcka driftskostnader för stiftelsen. Detta bidrag anvisas över anslaget B 14. Bidrag till Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling.

Huvuddelen av stiftelsens verksamhet skall sommaren 1982 omlokaliseras från Stockholm till Borås, där lokaler för stiftelsen f. n. uppförs av byggnadsstyrelsen. I samband med omlokaliseringen kommer SIFU att såväl för innevarande som för nästa budgetår behöva anskaffa ny utrustning för att kunna upprätthålla en effektiv verksamhet. Det gäller bl. a. den fasta utrustning i lokalerna vilken inte bekostas av byggnadsstyrelsen, erforderlig tryckeriutrustning och övrig kontorsutrustning samt datautrustning för redovisning, personaladministration och kursadministration. För dessa ändamål t. o. m. budgetåret 1982/83 har stiftelsen ansökt om bidrag med totalt 5 milj. kr.

Enligt min mening är det nödvändigt att stiftelsen efter utflyttningen till Borås kan disponera sådan utrustning att en effektiv kursverksamhet kan upprätthållas. Medel för inköp av utrustningen behöver finnas tillgängliga redan under innevarande budgetår. Jag har i annat sammanhang (prop. 1981/82: 100 bil. 17 p. B 13) lagt fram förslag om driftsbidrag till SIFU för budgetåret 1982/83.

Jag förordar att ett statligt bidrag på totalt 3,2 milj. kr. lämnas till stiftelsen för anskaffning av utrustning. Det bör anvisas över ett särskilt reservationsanslag.

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att till *Bidrag för utrustning till Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 3 200 000 kr.

F. Teknisk utveckling m. m.

[2] **F 21. Anläggningar för radioaktivt avfall i Studsvik m. m.** Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i statsbudgeten för budgetåret 1981/82.

Studsvik Energiteknik AB påbörjade år 1979 ett projekt för modernisering av avfallsanläggningarna i Studsvik. Genom projektet skulle bl. a. statens kärnkraftinspektions (SKI) och statens strålskyddsinstitut (SSI) krav på förbättringar av avfallshanteringen tillgodoses. Bl. a. förprojekterades ett mellanlager för låg- och medelaktivt avfall.

Bolaget hemställde den 29 augusti 1980 om lån för investeringar i avfallsanläggningar. Förslaget remitterades till SKI, SSI och programrådet för radioaktivt avfall (PRAV). Remissinstanserna ville emellertid inte entydigt förorda den av Studsvik föreslagna lösningen att bygga ett bergumslager för lagring av avfallet.

Vid min anmälan av bolagets hemställan om lån i prop. 1980/81:90 om riktlinjer för energipolitiken (bil. 1 s. 535) framhöll jag att det enligt min mening stod klart att vissa åtgärder för modernisering av avfallsanläggningarna i Studsvik behövde vidtas och att särskilda medel skulle komma att behöva anvisas härför. Ytterligare utredningsarbete erfordrades dock för ställningstagande i frågan. Jag avsåg att därefter återkomma med förslag om medelsanvisning.

Regeringen uppdrog den 12 februari 1981 åt PRAV att utreda dels vilka behov som anläggningarna för hantering och förvaring av låg- och medelaktivt avfall i Studsvik behövde tillgodose, dels hur dessa anläggningar borde utföras. PRAV överlämnade den 29 juni 1981 rapporten Avfallshandling i Studsvik till regeringen.

Studsvik Energiteknik AB

Med hänvisning till PRAV:s utredning om avfallshandling i Studsvik har Studsvik Energiteknik AB hemställt om anslag för projektering av avfallsanläggningarna och för akut angelägna åtgärder av uppställningskaraktär. I de begärda medlen innefattas kostnaden för projektering av lager och behandlingsanläggning och för visst beställningsarbete samt kostnader för

förprojektering, säkerhetsanalys och insatser i anslutning till PRAV:s studie.

Bolaget påpekar att frågan om mark- eller bergförläggning av mellanlager för radioaktivt avfall kommer att studeras ytterligare i kontakt med Svensk Kärnbränsleförsörjning AB (SKBF) under den närmaste projektfasen. Vidare framhåller Studsvik att det är angeläget att uppnå besparingar genom en längre driven teknikanpassning till kärnkraftföretagens avfallshantering än den som PRAV har kalkylerat med.

Bolaget har också inkommit med en skrivelse om behov av medel för den fortsatta upprustningen av avfallsanläggningarna. För tidsperioden t. o. m. budgetåret 1985/86 begärs sammanlagt 123,1 milj. kr.

Föredraganden

I prop. 1980/81: 90 om riktlinjer för energipolitiken framhöll jag att vissa åtgärder för modernisering av avfallsanläggningarna i Studsvik behöver vidtas och att särskilda medel kommer att behöva anvisas härför.

Det kompletterande utredningsarbete som nu har utförts har givit ett värdefullt tekniskt underlag för det fortsatta projekterings- och planeringsarbetet, där emellertid frågan om slutlig utformning av ett mellanlager för låg- och medelaktivt avfall behöver analyseras ytterligare.

Formerna för samverkan mellan Studsviksanläggningarna och de av kärnkraftproducenterna planerade anläggningarna för slutförvar av radioaktivt avfall och de närmare villkoren för finansiering av främst förvaringsanläggningen behöver också beredas ytterligare efter bl. a. kontakter med kärnkraftproducenterna och SKBF.

Som kärnkraftinspektionen och strålskyddsinstitutet har framhållit är det emellertid från bl. a. strålskyddssynpunkt angeläget att arbetet med upprustningen av bolagets avfallshantering kan sättas i gång utan onödigt dröjsmål. Mot denna bakgrund har industridepartementet begärt vissa kompletterande uppgifter från bolaget. Det har därvid framkommit att kostnaderna för förprojektering och arbeten i anslutning till PRAV-studien samt för projekteringsinsatser, visst beställningsarbete m. m. t. o. m. 1982 års utgång uppgår till 13,3 milj. kr. För under budgetåret 1981/82 erforderliga uppställningsinsatser av akut karaktär har bolaget vidare begärt 900 000 kr.

Dessa medel bör enligt min mening ställas till bolagets förfogande så att det vidare arbetet ej onödigtvis försenas.

Industridepartementet kommer att under början av år 1982 ta upp överläggningar för att söka få till stånd en överenskommelse om formerna för den fortsatta samverkan mellan Studsvik Energiteknik AB och kärnkraftproducenterna på detta område och en reglering av vissa ekonomiska frågor i anslutning därtill. Jag avser att därefter återkomma till regeringen med förslag om den fortsatta finansieringen av upprustningsarbetet. I avvaktan på slutligt ställningstagande i finansieringsfrågan bör erforderliga

medel för projekteringsarbete etc.. 13,3 milj. kr., ställas till bolagets disposition som ränte- och amorteringsfritt lån. Det bör ankomma på regeringen att meddela de närmare villkoren för lånet.

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att till *Anläggningar för radioaktivt avfall i Studsvik m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 14 200 000 kr.

Förteckning

över av regeringen hos riksdagen i prop. 1981/82: 101 begärda anslag på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82

Statsutgifter		
<i>II. Justitiedepartementet</i>		
H 4	Stöd till politiska partier, <i>förslagsanslag</i>	10 400 000
<i>VI. Kommunikationsdepartementet</i>		
G 1	Posthus m. m., <i>reservationsanslag</i>	83 000 000
<i>IX. Utbildningsdepartementet</i>		
D 45	Kiruna geofysiska institut, <i>reservationsanslag</i>	1 054 000
<i>X. Jordbruksdepartementet</i>		
A 3	Kommittéer m. m., <i>reservationsanslag</i>	5 000 000
<i>XIII. Bostadsdepartementet</i>		
B 12	Upprustningsbidrag m. m. till allmänna samlingslokaler, <i>reservationsanslag</i>	6 000 000
<i>XIV. Industridepartementet</i>		
B 23	Bidrag för utrustning till Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, <i>reservationsanslag</i>	3 200 000
F 21	Anläggningar för radioaktivt avfall i Studsvik m. m., <i>reservationsanslag</i>	14 200 000
	Summa statsutgifter	122 854 000